

DJEČJI VRTIĆ MARINA
MARINA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU
PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA MARINA

ZA 2019/2020. GODINU

Kolovoz, 2020.

Ravnateljica:
Nora Đokić

SADRŽAJ:

1. UVOD
2. USTROJ RADA
3. MATERIJALNI UVJETI
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE
4. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD (REDOVITI I POSEBNI PROGRAMI)
5. IZOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA
6. SURADNJA S RODITELJIMA
7. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA
8. OSTVARIVANJE OPERATIVNIH PLANOVA I PROGRAMA RADA
9. ZAKLJUČAK I NEPOSREDNE ZADAĆE

Na temelju članka 50. Statuta Dječjeg vrtića «Marina», Marina, Upravno vijeće Dječjeg vrtića MARINA, Marina, na sjednici održanoj 31.08.2020. godine donosi

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA MARINA ZA 2019/2020. GODINU

1. UVOD

Dječji vrtić Marina, Marina je ustanova predškolskog odgoja koja djeluje na području Općine Marina.

Osnovni podaci o vrtiću:

Naziv: Dječji vrtić MARINA
Sjedište: Marina, Ante Rudana 47
Telefon: 021 – 889 – 000
E-mail: djeciji.vrtic.marina@st.t-com.hr
WEB: djecji-vrtic-marina.hr
Općina: Marina
Osnivač: Općina Marina
Županija: Splitsko – dalmatinska

U vrtiću se ostvaruje program odgoja i obrazovanja, njege, zdravstvene zaštite i prehrane djece, koji se nastoji obogatiti i dodatnim sadržajima. Rad se temelji na Konceptiji razvoja predškolskog odgoja i Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, organizira se u skladu sa humanističkim i znanstvenim razvojnim pristupom, Konvencijom o pravima djeteta uz promicanje cjelovitog razvoja svakog djeteta sukladno djetetovim potrebama, mogućnostima i sposobnostima i Nacionalnom kurikulumom za rani i predškolski odgoj.

Organizacija života djece i sadržaji u vrtiću su fleksibilni, a usklađuju se s organizacijom života i potrebama obitelji.

2. USTROJ RADA

Dječji vrtić MARINA, Marina, ustrojen je kao samostalna i jedinstvena organizacija. Unutarnjim ustrojem skupine istovrsnih i sličnih poslova razvrstane su na:

- odgojno – obrazovni rad organiziran u odgojno – obrazovnim skupinama koje uz odgoj i obrazovanje ostvaruju i program njege, zdravstvene zaštite i prehrane djece,
- poslove unapređivanja stručnog i pedagoškog rada,
- vođenje poslovanja i administrativno – stručne poslove
- rad na prehrani i zdravlju djece
- održavanje čistoće i čuvanje objekta.

Svi procesi rada imaju za cilj osigurati najpovoljnije uvjete za ostvarivanje programa odgoja i naobrazbe djece.

Objekti, odgojne skupine, broj djece, vrste programa:

OBJEKTI	PROGRAMI	SKUPINE	ODGOJITELJI	DJECA
ODJEL U SJEDIŠTU VRTIĆA BOSILJAK MARINA	REDOVITI 6- SATNI S INTEGRIRANIM VJERSKIM PROGRAMOM	1	1	19
	REDOVITI 10 – SATNI PROGRAM	1	2	24
	REDOVITI 6- SATNI PROGRAM (poslijepodne)	1	1	19
PODRUČNI ODJEL CVRČAK VRSINE	REDOVITI 10 – SATNI PROGRAM	1	2	21
PODRUČNI ODJEL LEPTIRIĆ VINIŠĆE	6 – SATNI PROGRAM	1	1	12
PODRUČNI ODJEL BUBAMARA GUSTIRNA	10/6– SATNI PROGRAM	1	2	25
PODRUČNI ODJEL PČELICA BLIZNA DONJA	6 – SATNI PROGRAM	1	1	11
UKUPNO		7	10	132

Programi Ustanove zadovoljavaju javne potrebe u predškolskom odgoju i obrazovanju, a to su redovni programi.

Sve skupine su mješovite. U mješovitoj skupini program je prilagođen svakom djetetu, a tek onda skupini. Odgojitelji poštuju razvojni ciklus djeteta (dobnu primjerenost), ali isto tako i svako dijete kao individu. Mješovite skupine prilagođene su svoj djeci, razvijaju klimu u kojoj su djeca više uzbuđena, motiviranija, željna preuzimanja intelektualnog rizika i spremnija doći u vrtić.

Za razliku od mješovitih skupina, istraživanja su pokazala, dobno jedinstvene skupine ujednačeni program nudi cijeloj skupini djece i prvenstveni zadatak odgojitelja je provođenje programa. Pretpostavlja se da postoji prosječno dijete određene dobi za kojeg je program napravljen, ali dijete ne možemo gledati kao prosječno što može izazvati otpor prema vrtiću.

Kadrovska struktura:

R B	NAZIV	OPSEG POSLOVA	STRUČNA SPREMA				UKUPNO
			NSS	SSS	VŠS	VSS	
1.	RAVNATELJICA	1			1		1
2.	PEDAGOG	1				1	1
3.	VIŠA MEDICINSKA SESTRA	0,5			1		1
4.	ODGOJITELJI						10
	BOSILJAK MARINA	4			4		
	LEPTIRIĆ – VINIŠĆE	1			1		
	PČELICA – BLIZNA	1			1		
	CVRČAK – VRSINE	2			1	1	
	BUBAMARA - GUSTIRNA	2			2		
5.	KUHARICA	1		1			1
6.	TAJNICA	1				1	1
7.	SPREMAČICE:						6
	LEPTIRIĆ - VINIŠĆE	0,5		1			
	BUBAMARA - GUSTIRNA	1	1				
	BOSILJAK – MARINA	1,5	1	1			
	PČELICA – BLIZNA DONJA	0,5		1			
	CVRČAK VRSINE	1	1				
	UKUPNO ZAPOSLENIH		3	4	11	3	21

Računovodstveno – financijske poslove obavljala sporazumno služba Općine Marina.

Vrtić surađuje prema potrebi i s drugim stručnjacima – psiholog, logoped, defektolog – vanjski suradnici.

Organizacija rada:

Odgojno obrazovna godina je trajala od 01.09.2019. do 31.08.2020.

Rad je organiziran u petodnevnom radnom tjednu.

Zaposleni u punom radnom vremenu imaju 40 satni radni tjedan, a u nepunom radnom vremenu 20 satni radni tjedan.

U neposrednom radu s djecom **odgojitelj** je proveo **27.5** sati tjedno, a ostali broj do 40 sati tjedno, u planiranju, programiranju i vrednovanju rada, savjetodavnom radu s roditeljima i ostalima, kulturnoj i javnoj djelatnosti te stručnom usavršavanju.

Stručni suradnik – pedagog radi u vrtiću 40 sati tjedno. U neposrednom radu s djecom, odgojiteljima i roditeljima provodi **35** radnih sati tjedno (7 sati dnevno), a ostale poslove (poslovi suradnje s drugim ustanovama, poslovi stručnog usavršavanja, planiranja, pripreme za rad i dr.) u sklopu satnice do 40 radnih sati tjedno.

Viša medicinska sestra – zdravstveni voditelj – radi u vrtiću 20 sati tjedno na poslovima ---
Tajnica radi u vrtiću 40 sati tjedno – 8 sati dnevno.

Kuharica radi na pripremi ručka za djecu – 40 sati tjedno. Vodi brigu o nabavci, distribuciji i potrošnji hrane za sve objekte, održavanju kuhinje i brizi za inventar kuhinje.

Spremačice rade na poslovima čišćenja i čuvanja objekta te pripreme hrane i to tri u punom radnom vremenu 40 sati tjedno, a četiri u nepunom radnom vremenu 20 sati tjedno.

Dnevnu stanku od pola sata imaju svi koji rade 6 i više sati dnevno, a koristi se u točno određeno vrijeme ili s obzirom na vrstu posla prema mogućnostima.

Vrtić je permanentno radio 10 mjeseci. Mjesec srpanj i kolovoz korišteni su za dežurstvo, godišnje odmore, uređenje vrtića i pripremu za novu odgojno – obrazovnu godinu.

Broj zaposlenih je u skladu s odredbama Državnog pedagoškog standarda za predškolski odgoj i obrazovanje.

Radno vrijeme odgojitelja prilagođeno je potrebama odgojno obrazovnog rada kako bi se maksimalno zadovoljile individualne potrebe djece u svim razdobljima dana, osobito u cjelodnevnom programu.

Dnevno i tjedno radno vrijeme, početak i završetak rada, dnevna stanka te struktura radnog vremena i radne zadaće utvrđene su Odlukom o rasporedu i strukturi radnog vremena i Odlukom o godišnjem zaduženju za svakog pojedinog radnika.

3. MATERIJALNI UVJETI

Odjel „Bosiljak“ u Marini je sjedište Dječjeg vrtića MARINA. Sačinjavaju ga dva prostora za boravak djece, centralna kuhinja i priručna kuhinja, dva sanitarna čvora za djecu i odrasle,

garderoba, ostava i skladište za didaktiku i uredski prostor. Stalno se ulaže u opremu, didaktička sredstva i stvaranje ugodnog okruženja. U sanitarnim čvorovima rekonstruirana je vodovodna instalacija. Prostor se redovito održava, prozračan, klimatiziran. Prostor ne može udovoljiti sve većem broju djece, ali će se problem konačno riješiti skorim završetkom izgradnje novog vrtića

Vrtiću pripada i dvorište u kojem djeca svakodnevno borave.

Područni odjel „Cvrčak“ u Vrsinama rekonstruiran je sredstvima EU fondova. Prostor i oprema je u skladu s državnim pedagoškim standardom. U tom prostoru boravilo je 20 djece u redovitom cjelodnevnom 10 satnom programu. Dvorište vrtića je ograđeno i uređeno. Uz postojeći vanjski prostor planira se urediti veći vanjski prostor, Potrebno je unijeti i posebne sadržaje kako bi i vanjski dio bio u funkciji cjelovitog razvoja djeteta.

U **Područnom odjelu „Pčelica“ u Blizni Donjoj** boravak je ugodan, primjeren djeci, svijetao i dobro opremljen.. Dvorište je djelomično ograđeno, dio je školskog dvorišta, što predstavlja problem u održavanju. Crveni križ – Trogir donirao je opremu za vanjski prostor vrtića. Roditelji daju svoj doprinos u nabavci unutarnje opreme (projektor, didaktika i sl)

Područni odjel „Leptirić“ u Vinišću smješten je u zgradi škole, namijenjen je manjem broju djece. Sačinjen je od sobe za djecu, sanitarnog čvora, kuhinje i garderobe. Vrtić ima uređenoj opremljeno dvorište. Unutarnji i vanjski prostor se redovito održavaju.

Područni odjel „Bubamara“ u Gustirni je namjenski rađen vrtić u poslovnoj zgradi za društvene namjene. Sastoji se od dva prostora za djecu, sanitarnog čvora za djecu i odrasle, garderobe za djecu i odgojitelje, kuhinje, ostave, sobe za odgojitelje i didaktiku Prostor se primjereno opremljen. Prostor je svijetao, prozračan ugodan za boravak. Prostor se redovito održava. Oprema za kuhinju djelomično je zamijenjena. Nabavljena je nova perilica rublja i novi klima uređaj. Održava se opremljeno dječje igralište za potrebe vrtića u kojemu djeca često borave, ali ima čestih oštećenja jer ga koriste i djeca koja ne borave u vrtiću.

Svi prostori se održavaju, bojaju, održavaju se elektro i vodne instalacije radi sigurnosti djece. Nabavlja se didaktika, potrošni materijal i sitan inventar. Potrebno je nabaviti više didaktičke opreme, ali smanjenjem prihoda od ožujka 2020. planovi nabavke odgođeni su.

Ulažu se maksimalni naponi da materijalni uvjeti slijede potreban standard u vrtiću kako bi osigurali kvalitetno življenje djece u vrtiću i potakli razvoj svih njihovih potencijala. I ove godine odgojitelji su stvarali poticajnu sredinu koristeći se bogatstvom prirode, oblikovanim i neoblikovanim materijalom, učinivši ga dostupnim djeci. Svojim radom i entuzijazmom potakli su lavinu događanja i poticaja na svim područjima odgojno obrazovnog rada.

No, i dalje treba ulagati u opremu i u poticajna sredstva za djecu za rad koji bi bio kvalitetniji, bogatiji i konstruktivniji. Također treba ulagati u oplomenjivanje okoliša vrtića koji trebaju biti sastavni dio poticajne sredine u kojoj djeca borave veći dio dana.

Prostorno okruženje vrtića treba biti ugodno i što više nalikovati obiteljskom, jer djeca u njemu provode veliki dio svoga djetinjstva, i veći dio vremena nego što ga provode kod kuće. Zbog toga i mnogih drugih razloga težimo da vrtićko okruženje bude ugodno i djetetu šalje poruku dobrodošlice. To se među ostalim, može postići opremanjem vrtića «po mjeri

obitelji», u kojoj svatko može pronaći mirno, udobno i sigurno mjesto za odmor, opuštanje, razonodu i druženje, ali i privatnost (povremeno povlačenje u osamu). Promišljenim, pedagoški pripremljenim i oblikovanim okruženjem u kojem djeca svakodnevno žive može se omogućiti odgojiteljima dublje i kvalitetnije upoznavanje svakog djeteta ponaosob i na taj se način izravno osvjedočiti u neotkrivene potencijale svakog djeteta.

Svjedoci smo svakodnevne dječje igre. Djeca se vole ljuljati, penjati, skakati, provlačiti. Kroz navedene aktivnosti zadovoljavaju potrebu za kretanjem, ali i spontano usavršavaju svoje motoričke i mentalne sposobnosti. Djeci je svojstvena igra i ne treba je sputavati, nego je samo učiniti SIGURNOM.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Zdravstvena zaštita, prehrana i socijalna skrb, tj. skrb za tjelesni rast i zdravlje djece je primarna zadaća ustanove u kojoj borave djeca, a sukladna je programskoj orijentaciji Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske.

ZDRAVSTVENA PREVENTIVA I PRAĆENJE RASTA I RAZVOJA DJECE

U procesu rada posebna se pozornost posvećuje zdravstvenoj preventivi i praćenju rasta i razvoja djece.

Nizom preventivnih mjera radi se na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i njihovog zdravog psihofizičkog razvoja i kvalitetno zadovoljavanje razvojnih potreba i prava djece. Provedene mjere su:

- održavanje higijene svih prostora i prostora oko objekata, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, mikrobiološka analiza
- redovito obavljanje higijensko – sanitarnih, sistematskih i ostalih zakonom predviđenih zdravstvenih pregleda zaposlenika
- stalna suradnja između vrtića i zdravstvenih ustanova
- obavljanje sistematskih pregleda prije prijema djeteta u vrtić,
- upoznavanje s dječjim zdravstvenim i socijalnim statusom (individualni razgovori s roditeljima, evidencija pobola, antropometrijska mjerenja) i unapređenje istog i pravodobno reagiranje
- prilagođavanje dnevnog ritma individualnim potrebama djece
- djelovanje na dječjoj psihičkoj i fizičkoj sigurnosti u skladu sa Sigurnosno zaštitnim programom i Protokolima postupanja u rizičnim situacijama
- osiguranje općih i sigurnosnih uvjeta za boravak djece u vrtićima
- zadovoljenje potreba za kretanjem

Tijekom cijele odgojno-obrazovne godine pratila se i vodila evidencija o higijensko-epidemiološkom nadzoru, epidemiološkim indikacijama, sanitarni nadzoru te evidencija o

zdravstvenom odgoju. Bili smo spremni poduzeti potrebne protuepidemijske mjere u slučaju pojave zaraznih bolesti.

Tijekom godine bilo je slučajeva crijevnih virusa, dermatitisa, ekcema, upala gornjih dišnih puteva, uha i mjehura, prehlade,. Uz kontrolu epidemiološke službe uspostavljena je pojačana higijena prostora, provjetravanje i pranje ruku. Izoliranje djece nije bilo potrebno. Također je bilo slučajeva atipičnih upala pluća, Spremačice nadziru prostore za djecu, koriste se tekući sapun, papirnati ubrusi postavljeni u odgovarajućim dispencerima.

Također je zabranjen unos hrane i slatkiša u vrtić bez tvorničke deklaracije.

U svim skupinama, u odgovoru s epidemiolozima, korišteni su info-materijali korisni odgojiteljima i roditeljima.

Ostvarena je suradnja sa stomatologom s ciljem preventivne zaštite zubi, edukacije i redovite njege.

Izvršena je kontrolu stopala i kralježnice.

Tražio se savjet neuro psihijatra, psihologa, psihijatra, defektologa a socijalna služba je u stalnom kontaktu s vrtićem radi praćenja obitelji lošeg socijalnog statusa, zanemarivanja ili mogućih zlostavljanja djece.

Većina djece uključena je u program korektivne i rekreativne gimnastike u organizaciji dječjeg kluba Skakavac. U sklopu tog programa vodila se briga o zdravlju djece, pravilnom razvoju kroz aktivnosti tjelesnog vježbanja.

Trudili smo se da djeca svakodnevno borave na zraku, ukoliko su to vremenske prilike dozvoljavale, gdje je rad bio organiziran kroz pokretne igre, suradničke igre, igre vodom, pijeskom, istraživačke aktivnosti, šetnje bližom i daljom okolicom, upoznavajući prirodu gdje se pronalazilo plodno tlo za nove dječje interese, za poticanje razvoja novih ideja, dječjih promišljanja i početaka novih aktivnosti.

U ožujku su uvedene posebne higijenske mjere za očuvanje zdravlja u skladu s uputama HZZJ i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Uvjetovano pandemijom COVID – 19 život vrtića se promijenio i nametnuo ograničeno kretanje, druženje i korištenje materijala, distancu i naposljetku reducirani broj djece u vrtiću.

PRAVILNA PREHRANA DJECE

Pravilna prehrana je bitan faktor pravilnog tjelesnog rasta i razvoja djece. Osiguravala se s redovitim brojem obroka u skladu s preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari. Posebna pozornost posvetila se uvođenju zdravih namirnica, sezonsko povrće i voće. Prilikom slavljenja rođendana izbačeni su slatkiši i uvedeno voće maštovito servirano, u čemu su sudjelovala i djeca s odgojiteljima.

Nije bilo samo važno zadovoljiti prehrambene potrebe, već usvojiti zdravstvenu kulturu prehrane, stvaranje pozitivnog stava prema pravilnoj prehrani.

Posvetili smo se uvođenju postupka samopoštovanja kao i dobrim navikama ponašanja za stolom. Djeca su se učila služiti priborom za jelo, vježbaju motoriku – koordinaciju, a sami postupak samoposluživanja odstranjuje osjećaj prisile i stvara motivaciju za konzumiranje od želje do potrebe. Uz samoposluživanje djeca su pomagala i drugima, iskazujući pomoć i samopomoć.

Potrebno je više raditi na estetskom uređenju stola i privlačno serviranoj hrani što stvara poticaj za jelo.

Pazilo se na dnevni ritam – vrijeme i broj obroka, mirovanje i kretanje utječe na sklad između optimalnog tjelesnog rasta, mentalnog i socijalnog razvoja djeteta.

Neka djeca su u skladu s liječničkom preporukom, naputkom imala su posebnu prehranu.

Prate se krizne kontrolne točke kretanja hrane u vrtiću (od dobavljača – do djeteta).te se vodi propisana evidencija.

Kontrolu i ispravnost namirnica, bakteriološku analizu radnih površina i pribora koji se koristi u kuhinji provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo. Svi nalazi su bili zadovoljavajući.

Pojavom COVID-19 pooštrene su higijenske mjere u vrtiću, djeca se sama ne poslužuju, ne sudjeluju u pripremi hrane, poštuju se procedura donesena u skladu s uputama HZJZ.

ZDRAVSTVENI ODGOJ (edukacija djece i roditelja)

Zdravstveno odgojnim radom u grupi razvijaju se pozitivni stavovi prema zdravlju. Djeca to jako vole, lako pamte i intenzivno sudjeluju. Željene navike najbolje se postižu primjerima kroz pohvalu, priznanje, a u predškolskoj dobi one se učvršćuju za cijeli život.

Posebno se djelovalo na:

- upoznavanje vlastitog tijela – tjedan mozga
- bogaćenje dječje spoznaje o navikama zdravog življenja
- usvajanju kulturno higijenskih navika i radnih navika – **briga o sebi**
- razvijanju senzibiliteta kod djece za suradničke i humane odnose – **briga o drugima** – unutar skupine, okoline,
- poticanje interesa za razvoj ekološke kulture – briga o okolini, zbrinjavanje otpada, njegovanje zelenila,
- razvijanje pozitivnih stavova i prihvaćanje različitosti – briga o djeci s teškoćama – u neposrednoj okolini i kroz aktivnosti – dan dawn sindroma
- upoznavanje i prepoznavanje i izbjegavanje opasnih situacija – samopomoć
- razumijevanje i prihvaćanje nove situacije COVID-19

Higijensko zdravstvene navike su se kod djece stvarale svakodnevno u neposrednom radu s djecom. Kroz igru, djeca su učila o različitostima, brizi za zdravlje, uzajamnoj pomoći, važnosti vode, ekologiji, razbijala su strahove, učila humanosti, važnosti boravka na zraku, izletima, bavljenja sportom.

Zdrav život promoviran je svako dnevnim tjelesnim aktivnostima, a posebno su organizirane **sportske aktivnosti:**

HRVATSKI OLIMPIJSKI DAN – odjenuli smo majicu kao simbol prijateljstva, mira i ljubavi, hodali, trčali, kretali se i napravili prvi korak prema zdravom životu.

KOREKTIVNA I REKREATIVNA GIMNASTIKA

SVAKODNEVNE TJELESNE AKTIVNOSTI

VATROGASNE IGRE

DJEČJE IGRE se nisu održale radi epidemije COVID – 19 i niz izleta i događanja .

Boravak u zatvorenom prostoru, suhi zrak i manjak vlage utječe na sušenje sluznice nosa, smanjeno lučenje sluzi, stvaraju se loši mikroklimatski uvjeti. **Boravak na zraku** osnažuje dijete i potiče njegov psihofizički razvoj, ima mnogostruke i različite dobrobiti za dijete. Prvenstveno se jača imunitet. S obzirom na situaciju s Covid-19 , potencirao se boravak djece na zraku. Dijete zadovoljava svoju primarnu potrebu za kretanjem, razvija prirodnu radoznalost, vještine i uči. Boravak na zraku se planira, bilo da se radi o kraćem dnevnom boravku ili cjelodnevnom izletu. Svako vrijeme, osim vjetra ili velike vrućine je pogodno za boravak na zraku. Pravilno korištenje blagodatni sunca i zraka, vođenje računa o

zdravoj prehrani, dovoljan unos tekućine (najbolje voda) te pravilna izmjena aktivnosti i odmora primarni su preduvjeti za pozitivan utjecaj na rast i razvoj djece.

Roditelji su zdravstveno prosvjeđivani putem letaka, savjetovališta, predavanja i to individualno i grupno. Suradnja se odvijala radi prevladavanja adaptacijskih problema, zajedničkih rješavanja problema djece s teškoćama, a uključivali su se i u humanitarne akcije.

S ciljem poboljšanja sanitarno-higijenskih uvjeta i prehrane djece, zdravstvene zaštite, te radi pravilnog vođenja zdravstvene dokumentacije, kao i informiranju o novim pristupima i mjerama zaštite kod predškolske djece, proveden je dodatni edukativni rad sa svim osobljem vrtića putem radnih sastanaka, kroz odgojiteljska vijeća i sudjelovanjem na seminarima izvan vrtića.

Nakon pojave virusa COVID-19 vrtić je uključen u rad od kuće. Odgojitelji i stručna služba daje podršku roditeljima, usmjerava i postaju savjetodavni tim koji jača i osnažuje.

U radu na njezi, skrbi za tjelesni rast djece i brizi za njihovo zdravlje vrtić je surađivao sa stručnjacima koji su bili voljni pomoći i unaprijediti rad i život djeteta u vrtiću. Svi pozitivni pomaci koji su se događali poticaji su za nove izazove, ostvarenje novih i boljih rezultata. Potrebno je poticati daljnju suradnju s roditeljima i stvarati partnerski odnos s ciljem prevladavanja poteškoća i uspješne skrbi o djeci naše zajednice.

5. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

REDOVITI PROGRAMI

U Dječjem vrtiću MARINA organizirani su redoviti programi, 6 – satni program s integriranim vjerskim programom, redoviti 6 – satni programi i redoviti 10 – satni programi. Sve skupine su mješovite.

Rad se temelji na humanističkoj razvojnoj koncepciji prema kojoj dijete bira sadržaje, aktivnosti i materijale, poštuju se njegove želje i mogućnosti, specifične osobine, interesi u suglasju s prirodnim i društvenom sredinom, socijalnim, kulturnim i vjerskim potrebama obitelji.

Djeca su smještena u okruženje obogaćeno svakodnevnim novinama u skladu s prirodom integriranog učenja djeteta. Djeca se u vrtiću dočekuju s dobrodošlicom i nastoji im se svim metodama i kvalitetom života u vrtiću prilagodba učiniti što bezbolnijom. Dijete se prilagođava na nove osobe, prostor, odvajanje od osoba za koje je vezano.

Odgojitelji su u većini s entuzijazmom prišli stvaranju poticajnog okruženja stvarajući interesne centre koji su postajali sve opremljeniji i osmišljeniji (glazbeni centar, likovni centar, centar gradnje, obitelji, trgovine, pošte, glume, početnog čitanja i pisanja, brojki, knjižnica, centar planeta, istraživački centar, centar emocija, maštaonica, pričaonica, bajkaonica itd). Centri su se izmijenjali s obzirom na interes djece. U poticajnom prostoru i s poticajnim materijalima djeca su otkrivala, koristila i stjecala nova iskustva i znanja, poticana su na kreativan i istraživački angažman, ali i na trenutke osame za kojima djeca imaju potrebu. Odgojitelji su više vremena provodili u obogaćivanju prostora poticajima, a manje u vođenju aktivnosti gubeći svoju dominantnu ulogu.

Teži se timskom radu. Na stvaranju timova treba raditi (identificirati dobre i loše strane u radu, razvijati jake strane i poraditi na lošim stranama, utvrditi indikatore kvalitete, stvarati operativne planove, održavati redovite radne sastanke.

U suradnji s roditeljima izrađivao se didaktički materijal koji je bio višestruko vrijedniji od gotovog materijala. Težnja je bila da se djeca osjećaju lijepo, sretno, osnaženo, da ojačaju samopouzdanje, razviju potrebu za ljubavlju, moći, slobodom zabavom, brižnosti, pripadnosti, prijateljstvom, suosjećanjem, vrijednosti, priznanja, samopoštovanja. Temeljni princip u radu bio je princip samoaktivnosti. Dijete je inicijator otkrivanja novog, razvija interes, stvara povjerenje u sebe, samostalno rješava problem, surađuje s drugom djecom, iskorištava svako životno iskustvo i spoznaju kao poticaj za ostvarivanje novog.

Posebna se važnost dala igri koje je bilo potpomognuta programom rekreativne i korektivne gimnastike, zatim tradicionalnim igrama, igrama s pravilima – društvenim igrama. Osim toga, bilo je potrebno osigurati i individualizaciju dječjih mogućnosti i potreba, uspostaviti stvaralačku komunikaciju djece odgovarajućim sadržajima. Trebalo je imati u vidu programske zadatke, a sadržaji su bili samo sredstvo pomoću kojeg su zadaci razvojnih područja ostvareni.

Aktivnosti koje djeca sama iniciraju i organiziraju imaju vrlo visoke odgojno – obrazovne potencijale koje ruše sve psihološke norme o trajanju dječjih aktivnosti. Zato ih se maksimalno potiče (uređenje prostora, izbor materijala, poticaj odgojitelju na promišljanje aktivnosti). Odgojitelji su se trudili da svojim postupcima potiču želju za aktivnostima, a ne da ih svojim vođenjem, naredbama i strogim planiranjem koče. Dijete se osluškuje i pokušava razumjeti, uspostaviti s njim komunikaciju kako bi ga se potaklo na pozitivne aktivnosti i potpomoglo u njegovim naumima.

Razumijevanje postojećih i poticanje novih znanja i kompetencija djece značajno određuje način na koji ih odgajatelji promatraju i razinu na kojoj ih razumiju. Odgajatelji vjeruju u snagu njihove istraživačke prirode neopterećeni zadanim planom.

Uočili smo da su djeca najsretnija u igrama koje sami određuju. Igra je njihov najispunjeniji rad. Dijete ponekad izražava dosadu. To je stanje djeteta koje moramo poštovati i omogućiti djeci da se sama pobrinu oko nekih aktivnosti kojima će se baviti. Misle, planiraju, organiziraju, donose zaključke, dolaze nenametnuto do potrebnih spoznaja.

Uz poticaj odgojitelja i pokazani interes i inicijativu djece, nastao je niz **projekata** – sklopovi različitih istraživačkih aktivnosti djece, koji su trajali duže ili kraće vrijeme, dan, tjedan, mjesec, pa i dulje: **Snaga zaštite i spašavanja - Broj 112, Svemir, Osjećaji – prepoznajmo emocije, Voda izvor života, Planeta Zemlja, Domaće životinje, Šumske životinje, List, Žir, Razvoj kreativnosti i omogućavanje novih, neuobičajenih i drugačijih ideja, Knjiga- prozor u svijet, Kalendar, Pračovjek, Moje tijelo, Prometna sredstva, Cesta, Igra svjetla i sjene, Magneti, Sat, Tradicijske igre i običaji, Marina kroz pismu i nošnju**

- **Projekt u suradnji s odgojiteljicama i djecom DV Maslačak, Trogir – Ljepota našeg druženja – stvaranje komunikacije, prijateljstva, uzajamno upoznavanje vrtića, zajedničko sudjelovanje u manifestacijama, uzajamno upoznavanje kulturne baštine Trogir – Marina.**

- **Eko projekt – u sklopu projekta pod pokroviteljstvom Općine Marina, TZO Marina i Marinskog komunalca, organizira se i provodi likovni natječaj „Neka svako naše mjesto bude uvijek čisto“.** Tema je zaštita okoliša. Likovni radovi su mogli biti rađeni u svim tehnikama na platnenim vrećicama koje je donirao Marinski komunalac. Provedene su

radionice s djecom u odjelima u Gustirni i Marini. Nositelj projekta je Udruga za edukaciju građana

Nositelj projekta je Udruga UZEG – SPLIT. Voditelj projekta je Mate Herceg, ing. zaštite okoliša. Projekt je odobren od Ministarstva znanosti i obrazovanja. / mr. Sc. Vera Šutalo i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

- **Projekt – „Izadimo u dvorište“** – u sklopu kojeg su se provodile istraživačke aktivnosti s bojama, životinjama, kukcima i društvene igre.

- **Educiranje roditelja (putem obavijesti, web stranice i on line preko Whataupp grupe za roditelje) i educiranje djece s obzirom na novonastalu situaciju s Covid – 19:**

***Kako se nositi s pandemijom** – psihološki aspekti kriznih situacija te podrška i savjeti za bolje nošenje sa cjelokupnom situacijom (strah, tjeskoba, panika, tuga, stigmatizacija, kako se nositi fizički i mentalno sa situacijom. Ponuđene su aktivnosti za djecu radom od kuće:

***Nešto se jako čudno događa u mom gradu**

* **Slikovnica za djecu - Koronavirus**

* **Covid 19 - Vremenska kapsula** (za buduće naraštaje kako bi izišli spremniji i upućeniji za nove izazove kada život bude opet onakav na kakvog smo se sada navikli. Sada imamo povijesni trenutak.)

Odgovitelj potiče, promatra, daje podršku, preporuča materijal – medij i dokumentira.

Dokumentiranje služi za poticanje djece na raspravu, prisjećanje na važne i ključne događaje vezane za projekt, praćenje tijeka projekta do njegove evaluacije i prezentacije roditeljima, stručnjacima i široj društvenoj zajednici, kao i o daljnjem tijeku projekta.

Tijekom pedagoške godine uspostavljaju se različiti modaliteti komunikacije (verbalni, grafički, glazbeni, gestovni) koristeći se odgovarajućim izražajnim medijima. Medij je svaki materijal koji omogućava materijalizaciju ideje. Jedan od najvažnijih medija su oni koji se oslanjaju na njegov stvaralački, **likovni jezik** kojim dijete izražava ono što verbalno ne može. Svojim radovima djeca sudjeluju na natjecajima i izložbama.

Glazba i pokret su bili svakodnevni dio života vrtića. Glazbene igre, dramatizacije, ples i pokret poticajno su djelovale na introvertnu djecu. Glazba je bila snažan poticaj za sve aktivnosti, a ukomponirana u scenski izraz približila je scenu djetetu potičući ga na aktivno sudjelovanje. Poseban akcent bio je na tradicijskoj glazbi i plesu. U vrtiću boravi i dijete s neurološkim teškoćama do kojeg se dopiralo naročito kroz glazbu.

Uz likovni i glazbeni u vrtiću se formiraju i ostali centri u kojima djeca žive simboličku igru, razvijaju svoje potencijale, zadovoljavaju svoju radoznalost. **Centri se izmjenjuju i dopunjuju prema interesima djece i situacijskim poticajima.**

Vrtić je obilježio: Dane kazališta, Dan muzeja, Dan bolesnika, invalida, ljubavi, Crvenog križa, Dan poštanske marke, Međunarodni dan mira, Dan jeseni, Dan jabuka, Dan štednje, Dan svjetiljki – Sv. Martin, Pozdrav proljeću, Majčin dan, Valentinovo, Dan šale, Svjetski dan izumitelja, Očev dan – Sv. Josip, Dan vatrogasaca, – Sv. Florijan, Dan hrvatske ratne mornarice, Dan bijelog štopa, Svjetski dan tolerancije, Dan ružičastih majica – prevencija vršnjačkog nasilja, Dan Sv. Nikole, Sv. Lucije, Božić, Uskrs, Završetak jeseni – Jesenska svečanost, Dane kruha i zahvale za plodove zemlje, Početak proljeća. Obilježio je posebno Dan sjećanja na Vukovar i Dan Dawn sindroma učeći se toleranciji i empatičnosti. Određeni datumi su se zbog situacije s Covid – 19 obilježavali putem Whatsapp grupa za roditelje i radom od kuće.

Predstave edukativnog sadržaja:

- **Tri priče** – kazalište Licem u lice – Ratko Glavina
- **Zelena priča** – Studio Suncokret
- **Interaktivna predstava za djecu: Čarobna zima** – Klaun Šarenko
- **Što ću biti kad odrastem** – kazalište Z produkcija

kroz koje djeca uče i usvajaju pozitivne vrijednosti.

Posjetili smo:

Uljara – Marina
Gašpine mlinice - Solin
Posjet Konjičkom klubu u Seget Vranjici u suradnji s Udrugom Toms.
Dječji vrtić – Trogir
Etnografski muzej franjevačkog samostana - Sinj
Radi situacije s COVID – 19 posjeti su bili smanjeni iz preventivnih razloga, a naročito nam je žao nagradnog putovanja u Park prirode

Humanitarne akcije:

- **Kumstvo djetetu Alveri**, u suradnji s Udrugom Zdenac se nastavilo i ove godine, a odgojitelji rade s djecom u vrtiću i poučavaju ih o kontinentima, siromaštvu i različitosti među ljudima i to ne samo po boji kože. Uče se milosrđu, ljubavi i solidarnosti.
- **Škole za Afriku** – program UNICEF-a, započet je u dobroj namjeri, ali prekidom rada nije završen
- **Ne dvoji za druge izdvoji** je humanitarna akcija u suradnji s Crvenim križem u kojoj su i roditelji i djeca pokazala empatiju pomažući potrebitima.
- Plesni nastupi, izložba dječjih radova i radionica za djecu održani su u sklopu **Adventa u Marini** humanitarno prikupljena sredstva su se donirala za djecu koja boluju od polineuropatije, oštećenja perifernih živaca zbog čega ne mogu samostalno hodati.

Odgoj za održivi razvoj i očuvanje kulturne baštine uključeni su u sva odgojno obrazovna područja, radom na projektima, manifestacijama, akcijama, kroz kazališne predstave, s ciljem zaštite okoliša i podizanje kvalitete življenja.

Utjecalo se na stvaranje estetskih i etičkih vrijednosti, djelovalo na dijete da ono počne razmišljati o posljedicama ponašanja prema okolišu i stava prema njemu. U stalnom kontaktu s prirodom, uzgajajući bilje, njegujući vrtove, uređujući svoje okruženje dijete iskustveno uči i oblikuje svoje nove poglede na probleme, stječe znanja, pomaže formirati pozitivne stavove prema prirodi, okolišu i čovjeku uopće.

U svrhu očuvanja okoliša obilježen **Dani tjelesne kulture, Dan ozonskog omotača, Dan nepušača, Svjetski tjedan svemira, Dan šuma.**
S ozirom na situaciju s Covid – 19 ostali važni Dani se nisu mogli obilježiti.

Projekt "**Zasadi drvo, ne budi panj**" je Nacionalni projekt pošumljavanja u kojem je vrtić sudjelovao u suradnji s Općinom i Osnovnom školom Ivan Duknovič. Djeca su zasadila stablo koje je nas je nakon nekog vremena darovalo prekrasnim cvjetovima. Nadamo se da će djeci, kad odrastu ostati sjećanje da su bila dio toga i da su i oni dali doprinos našoj planeti

Posebno je vrijedno spomenuti projekt „**Svako je dijete čuvar planete**“. U okviru projekta u suradnji s Marinskim komunalcem održane su interaktivne EKO radionice o odvajanju i zbrinjavanju otpada, odgovornom ponašanju prema prirodi, za ljepši i čistiji okoliš. Radionice je na zabavan način i primjeren djeci vodio specijalist zaštite okoliša Mate Herceg iz udruge UZEG. U drugom dijelu projekta djeca su oslikala platnene vrećice koje će koristiti umjesto plastičnih poklonivši ih svojim roditeljima. Jer sve od djece polazi.

Da bi dijete imalo aktivan odnos prema okolišu, naviku sudjelovanja u zaštiti i oplemenjivanju prirode i okoliša, stvaranju ljepšeg okruženja bilo je potrebno razviti visoki stupanj emocionalne sfere.

Spoznaja o vlastitom identitetu i vlastitom kulturnom nasljeđu potrebno je kod djece razvijati već od najranije dobi kako bi se kod njih izgradila svijest o neprocjenjivoj vrijednosti tradicije i njezinog očuvanja. (okruženje, memorija mjesta, osobe, stvari i događaji, ponašanje, način razmišljanja).

Sastavni dio održivog razvoja čini i zaštita kulturnog identiteta, tradicije i nasljeđa svakog naroda, a Hrvatska je potpisnica UNESCO-ve Konvencije za zaštitu nematerijalne kulturne baštine s ciljem očuvanja na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini. Svako područje na svijetu ima svoju baštinu. Ona bi trebala biti temelj zajednice i čvrsta veza s prošlošću. Kod djece je kroz odgoj i obrazovanje, već od najranije dobi moguće djelovati kako bi se sačuvao nacionalni identitet, zavičajna baština, a u našem slučaju baština Marine. Tako je nastao projekt „**Marina kroz pismu i nošnju**“. Cilj je bio probuditi dječji interes za riječ, dijalekt, glazbu, običaje, legende, umjetnost, arhitekturu. Zapravo osjetljivost na sva duhovna, kulturna i prirodna bogatstva kraja kojem pripadaju. Djeca su posjetila etnografski muzej franjevačkog samostana u Sinju. Upoznali su stare alate, vidjela dalmatinsko ognjište, ali i narodne nošnje Dalmacije i Zagore, među kojima je nošnja i nošnja kraja iz Blizne. Važna suradnja je u projektu i s KUD-om „**Andrija Matijaš Pauk**, voditeljem Tončom Frleta. Djeca su upoznata s nošnjom svog zavičaja, stogodišnjom narodnom kapom, te su se po uzoru na sve u suradnji s roditeljima sašile djeci nošnje, unikatne, jedinstvene i prepoznatljive. Djeca su se u nošnjama predstavila na otvaranju DV „**Cvrčak**“ u Vrsine sa izvedbama narodne pjesme, Na Danima kruha predstavili su se **Bodulskom baladom**, a na Božićnom koncertu predstavili su se **Dalmatinskom Kolendom**.

Roditelji su bili oduševljeni projektima usvajanja kulturne baštine jer je i njihovo znanje o baštini Marine obogaćeno kroz aktivnosti njihove djece.

Sve planirane posjete, izleti, susreti nisu se organizirali zbog COVID – 19. Završne svečanosti su se organizirale u skupinama samo sa djecom, bez prisutnosti roditelja.

Promicanje ljudskih prava djece – razvojne faze djeteta, okruženje koje djeluje na dijete, roditelj u vrtićkom okruženju, odgojitelj u odnosu na dijete, samoprocjena odgojitelja – samoprocjena roditelja – akcijska istraživanja. – Cilj je bio razumjeti dijete, svakom djetetu .

podariti poštovanje, pohvalu, pažnju, povjerenje, ljubav, sigurnost, fizičku dobrobit. Posebnim vještinama djeca su se tretirala s poštovanjem i ljubavlju. Svakog trena, svakom aktivnošću dokazivalo se da su vrijedni. Učilo ih se kako da donesu pravilne i mudre odluke, da nauče ispravno od pogrešnog, učili su poželjno ponašanje gledanjem, slušanjem, imitiranjem kroz razne aktivnosti.

Raznim aktivnostima, edukacijama putem sastanaka, letaka, zajedničkih druženja unutar i van vrtića, radionicama, stimulirani su odrasli da potpunije ostvaruju prava i potrebe djece, da nauče osluškivati, prepoznati njihove potrebe, djelovati strpljivo i s ljubavlju i više aktivnog vremena posvetiti djetetu.

Rad na prevenciji poremećaja u ponašanju i ovisnosti – hiv, droga, alkohol – putem letaka, razgovora, akcija – pomoći. Na roditeljskom sastancima provedene su radionice za roditelje u svrhu poticanja i razvijanja pozitivnih vrijednosti i zdravih stavova u životu. Tijekom mjeseca borbe protiv ovisnosti učili smo zajedno kako osmišljavati slobodno vrijeme, izbjegavati pogubna djelovanja vršnjaka, kako kvalitetno provoditi vrijeme s djecom.

Od posebne važnosti za odgojitelje je poznavati Protokol u slučaju nasilja nad djecom i Pravilnik o štetnosti duhanskih proizvoda na zdravlje.

Vrtić je nastojao biti u funkciji obitelji, promičući roditeljsku ulogu u stručnom poticajnom okruženju, kako bi osigurali suglasje u djelovanju na dijete, omogućili mu usklađeni psihofizički i psihosocijalni razvoj.

Djeca s teškoćama u razvoju – Početkom pedagoške godine počela je identifikacija djece s teškoćama u razvoju. Uglavnom su evidentirana djeca s neurotskim, govornim smetnjama, djeca s oštećenjem sluha. Pratio se napredak i eventualno zaostajanje u razvoju. Konzultirani su stručnjaci u vrtiću i drugim ustanovama. Utvrđeno da veći broj djece ima poremećaj u izgovoru pojedinih glasova što može utjecati na usvajanje vještine čitanja.

Izložena problemima u obitelji, bilo je djece s emocionalnim i psihičkim problemima koje je trebalo pratiti, uputiti stručnjaku i djelovati zajedno s roditeljima.

Darovita djeca – U početku je svako dijete promatrano kao potencijalno darovito. Ali, neka djeca su se razvijala brže i bolje od ostale djece. Poštujući prava takve djece, ponuđeni su im sadržaji koje su zahtijevale njihove intelektualne sposobnosti. Obogaćeni program, koji je uključivao raznolikost materijala, posjećivanje zanimljivih mjesta, eksperimentiranje, istraživački rad, pomogao je djeci da se razvijaju prema potrebama njihovih spoznajnih, emotivnih i socijalnih mogućnosti.

*

Veći dio aktivnosti, projekata, događanja odvijao se u vrtiću u razdoblju od 1.9.2019. do 15.3.2020. Vrtić je omogućio djeci boravak putem dežurstva i u svakom je trenu bio spreman za prihvrat djece. Djece nije bilo ali se komunikacija i rad, upute roditeljima što će raditi s djecom., kako očuvati mentalno zdravlje i živjeti s COVIDOM-19, vršilo se radom od kuće elektroničkim pute. Vrtić je ponovno otvorio vrata za svu djecu 25.5.2020. Djeca su se oprostila s vrtićem, neki u školu, neki na odmor, a neka djeca su do 31.8. nastavila boraviti u vrtiću.

POSEBNI I KRAĆI PROGRAMI

- Program korektivne i rekreativne gimnastike

Program dječje preventivne, razvojne i korektivne gimnastike zamišljen je kao poticajan i stimulirajući jer djeci pruža sadržaje koji su ciljano usmjereni prema njihovoj dobi razvoja. Program se provodio ciljano kroz igru i svestrano je doprinio pravilnom razvoju djeteta. Preventivno je djelovao na rast i razvoj, te sprječavao nastanak poteškoća u razvoju tjelesnog zdravlja. Osnova programa rada temeljila se na spoju znanja i iskustva profesora tjelesnog odgoja, fizioterapeuta, odgojitelja i animatora.

Promicala se zdravstvena kultura radi očuvanja i promicanja osobnog zdravlja i zdravlja okoline, kvalitete života djeteta, usvajanja znanja o zdravom sportskom načinu življenja. U ovom programu svako dijete pronade nešto što voli, bilo da su to posebne igre s elementima korektivne gimnastike, osnove sporta, ritma i pokreta, mali gimnastički elementi poput ljulje, svijeeće, velikog i malog most ili razni oblici kretanja većinom za korekciju stopala, lošeg držanja, sjedenja ili određenih zaštitnih položaja tijela.

Nositelj programa bio je Dječji klub za rekreaciju, sport, zdravi život i ekologiju «Skakavac». Provodio se jednom u tjednu u tri skupine u Odjelu «Bosiljak» - Marina i u Područnom odjelu „Bubamara“ u Gustirni.

● Vjerski program

Katolički vjerski program je integriran u redoviti 6 – satni program u Odjelu «Bosiljak» u Marini, kao kraći program. Dio grupne sobe posvećen je provedbi ovog programa.

Cilj programa je u skladu s ciljevima predškolskog odgoja njegovati i razvijati religioznu dimenziju djeteta, osposobljavati ga za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evanđelja u odnosu na sebe, drugoga i Boga.

Koristeći dijelove Kateheze Dobrog Pastira biblijskim sadržajem slavili su se blagdani kroz liturgijsku godinu i kroz njih upoznali lik Spasitelja i Prijatelja djece.

Aktivnosti, emotivno dječje doživljavanje biblijskog sadržaja provodilo se kroz sklopove aktivnosti: Stvaranje svijeta, Kraljevstvo božje, Božić, Uskrs, Isusovo djetinjstvo i život, Tajne života, Majka crkva.

Vjerski program je sukladan uvjerenjima i načinu života u skladu s vjerom u obitelji.

● Zaštitno preventivni i sigurnosni program

Cilj programa bio je osigurati sigurnost djece tijekom boravka u vrtiću, te razumijevanje razina djelovanja i razina odgovornosti i djelovanja svakog pojedinog zaposlenika u njihovu otklanjanju.

U vrtiću je bilo primarno razvijati pozitivne oblike ponašanja kroz različite programe i obučavati kod djece sposobnosti uočavanja opasnosti i samopomoći. Radilo se na edukaciji djece, roditelja, odgojitelja i surađivalo s drugim institucijama radi mjera sigurnosti.

U suradnji s Crvenim križem Trogir održana je interaktivna edukacija „**Kodeks sigurnosti na vodi**“.

Dobrovoljno vatrogasno društvo posjetilo je Područni odjel Bosiljak, upoznala djecu sa svojom ulogom, svojom opremom i na zabavan način stavila djecu, barem na trenutak, u ulogu naših vječnih čuvara od vatrene stihije. Djeca su sudjelovala u evakuaciji i spašavanju pri Osnovnoj školi Ivan Duknović, prezentaciji opreme drugih vatrogasnih društava, a tom prilikom je upriličena i igra takmičenja – igre vodom i vatrom. Osim toga vježbe evakuacije i spašavanja redovito se provode u vrtiću prema Planovima evakuacije i spašavanja.

Nadamo se da odgajamo buduće vatrogasce, humane dobrovoljce, a djeci skrećemo na vrijeme pozornost na opasnosti i kako ih izbjeći.

Svi zaposleni su educirani o protokolima ponašanja u vrtiću u slučaju ako roditelj ne dođe po dijete, u slučaju da dijete pobjegne iz vrtića, kod predaje i preuzimanja djeteta, o mjerama kretanja osoba u objektu, mjerama pri korištenju dvorišta, vanjskih prostora, pri ozljedama,

bolesti, u slučaju nasilja u obitelji, kod razvoda roditelja ili kod roditelja čije psihofizičko stanje ugrožava sigurnost djeteta.

U vrtiću nije bilo većih intervencija. Komunikacijom s obitelji i stručnjacima, situacije su se uspješno rješavale.

Ponuđene i inicirane sadržaje dijete je s radošću «živjelo» i stjecalo intelektualne, psihomotorne i socio - emocionalne vještine koje su temelj razvoja djeteta u skladu s njegovom prirodom. Pozitivni osjećaji i osobna postignuća djece šalju nam poruke za daljnji rad. Odrasli trebaju imati senzibilitet da uoče, čuju, vide i shvate poruke, posebno kad je riječ o odgojiteljima, da obogate dječji svijet novim iskustvima i da njihov svijet svakog dana poprima nove dimenzije. Vrtić vodimo kroz suvremenu koncepciju predškolskog odgoja kojom se uvažava različitost pristupa, različitost mišljenja, sloboda ideja i fleksibilnost u osmišljavanju i radu s djecom.

U budućem radu omogućiti odgojiteljima i djeci da zajednički stvaraju i osmišljavaju planove za izvođenje aktivnosti kojima bi se integrirala različita područja znanja, poticati timski rad, druženje djece različite dobi i sposobnosti, vrijeme fleksibilno rasporediti, njegovati suradničke odnose.

6. IZOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Stručno usavršavanje provodilo se s ciljem unapređenja odgojno – obrazovne prakse svakog pojedinca i ustanove u cjelini.

Izrađen je Plan stručnog usavršavanja ustanove te individualni planovi stručnog usavršavanja.

Stručno usavršavanje se provodilo akcijskim istraživanjima, prenošenjem iskustava, radionicama u ustanovi i uključivanjem u razne oblike stručnog usavršavanja izvan ustanove.

Stručno usavršavanje se provodilo kroz:

predavanja, radionice i tematske sastanke u ustanovi(Problematika adaptacijskog razdoblja, Planiranje, programiranje i vrednovanje odgojno obrazovnog rada, Vođenje pedagoške dokumentacije, 10 načina kako djeci olakšati prelazak iz vrtića u školu, Sigurnosno zaštitne mjere i protokoli postupanja, Fleksibilnost kao načelo kurikuluma, Poželjna i nepoželjna ponašanje u komunikaciji odgojitelj dijete roditelj)
proučavanje stručne literature, časopisa, publikacija, interneta,(Školske novine, Dijete, vrtić, obitelj, Moje dijete, Zrno, Poslovni edukator, zbornici Ostala stručna izdanja)

suradnja s ostalim vrtićima (zajedničko sudjelovanje na manifestacijama – maškare, sport, izleti, svečanosti, savjetovanja, radionice, razmjena iskustva, zajednička organizacija predavanja i radionica za stručne suradnike i odgojitelje).

Stručni skup – Praćenje i dokumentiranje odgojno – obrazovnog procesa – Silvana Srđanović Kalinski pedagoginja, Ecija Budić i Katja Ivančić – odgojiteljice mentorice. Stručni seminar je održan u DV Tratinčica u Segetu Donjem i ostvarena je dobra suradnja i timski rad.

Sudjelovanje na savjetovanjima, seminarima, stručnim skupovima u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje i ostalih vanjskih institucija:

Stručni skup – Živjeti zdravo

Nacionalni program za očuvanje zdravlja i okoliša. Cilj je osigurati aktivnosti i motivirati djecu da idu u parkove i prirodu kako bi što duže boravili na zraku. Program financira Europski socijalni fond od 2016.

Dr. Rajović . Disciplina sa srcem – Harfa

Dr.Rajović – Harfa:

1. modul – Funkcionalno razmišljanje i znanje kao prioritet u 21.st

2. modul – Igra je učenje - učenje je igra

Stručni skup za ravnatelje i stručne suradnike - Uvođenje stručnih suradnika - pripravnika u samostalan rad – Rabac

Na sjednicama odgojiteljskog vijeća odgojitelji i stručni suradnici su iznosili svoja iskustva, stečena znanja, dojmove sa savjetovanja, seminara i stručnih skupova i pokušali prenijeti naučeno na ostale o čemu se aktivno raspravljalo i prenosilo u praksu.

Prije svega, **razni oblici dokumentacije** omogućuju upoznavanje i osvještavanje kako vlastitih vrijednosti tako i vrijednosti svojih kolega te služe kao podloga za mijenjanje tih vrijednosti u skladu sa zajedničkom vizijom razvoja vrtića.

Profesionalni razvoj odgojitelja najvećim je dijelom posvećen razvoju **refleksivne prakse** koja pomaže prepoznavanju i otklanjanju razlike između namjeravanih i ostvarenih postupaka.

Skupina odgojitelja u vrtiću – zajednici koja uči, **u zajedničkoj raspravi** može dosegnuti uvide i razumijevanja koja nitko od njih ne bi mogao sam. Upravo takve rasprave, koje zadiru u samu svrhu i cilj odgojno – obrazovnog rada s djecom, zapravo najvrednije, za razvoj svih odgojitelja, stručnih djelatnika i odgojno-obrazovne prakse u cjelini.

Zajednička rasprava, uz korištenje dokumentacije, odgojiteljima omogućuje stalni razvoj profesionalnih kompetencija.

Suradnja **S DRUGIM VRTIĆIMA I USTANOVAMA** je također od neizmjerne važnosti.

Cilj povezivanja odgojitelja i stručnih timova različitih vrtića nije međusobno davanje i primanje recepata o kvalitetnoj praksi, jer je svaki vrtić drugačiji, jedinstven i neponovljiv.

Cilj ovakvih profesionalnih iskustava je razmjena iskustava praktičara i teoretičara, u smjeru zajedničkog izgrađivanja novih znanja i kvalitetnije prakse.

Sva iskustva, novine znanja i sposobnosti stečene na predavanjima i radionicama, stručnim skupovima, prenesena su i korištena u svakodnevnom radu i ostaje trajno bogatstvo u nama. Stručni tim vrtića sastojao se jednom mjesečno, procjenjivao, vrednovao rad i sudjelovao u daljnjem planiranju i organizaciji.

Veoma je važna činjenica da svaki član ustanove dođe do spoznaje da su promjene neminovne, bitne i poželjne. Da bi se rad mijenjao nabolje, da bi se postizali sve bolji rezultati, da bi dijete – dragulj postajao sve sjajniji potrebno je kontinuirano učiti, istraživati.

Odgojitelj mora stalno pronalaziti nova psihologijska i pedagoška saznanja kako bi mogao slijediti dijete.

Lijepo je slijediti novine, učiti, pretočiti nova znanja iskustava u praksu, ali pandemija nas je kočila u kretanjima, susretima, direktnoj razmjeni iskustava, upućivala na webinare, čitanje, Internet. Možda je neko time potaknut na više, pristupačnije.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Obitelj i dječji vrtić su dva najvažnija sustava u djetetovu životu koja na dijete imaju najsnažnije odgojno obrazovne utjecaje i u kojima dijete provodi najviše vremena. Oba sustava teže istom cilju, a to je dijete koje je: samostalno, kreativno, komunikativno, poduzetno, odgovorno, aktivno i angažirano, te osjetljivo na potrebe drugih.

Kako bi se postavljeni cilj ostvario oba sustava moraju usklađeno djelovati. Nužan preduvjet za usklađeno djelovanje jest suradnja roditelja i vrtića s ciljem boljeg protoka informacija o djetetu te u konačnici boljeg razumijevanja djeteta.

Kako bi se odnos suradnje razvio u partnerski odnos roditelji i odgojitelji trebaju uložiti poseban napor kako bi se kontinuirana razmjena informacija o djetetu rezultirala ne samo boljim razumijevanjem djeteta nego jednakim razumijevanjem djeteta, njegova razvoja, učenja i potreba jer samo zajedničko usaglašavanje može dovesti do usaglašavanja postupaka i stvarne podjele odgovornosti za djetetov odgoj i obrazovanje.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promovira provođenje vremena roditelja u odgojnoj skupini, praćenje i sudjelovanje u odgojno obrazovnom procesu i upoznavanje djeteta u drugačijem kontekstu od obiteljskog

Dječji vrtić više nije čuvalište, već mjesto ugodnog življenja, druženja, igre i učenja te zadovoljavanja potreba i poštovanje svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa, pa tako i roditelja. Roditelj ima pravo na informiranost i sudjelovanje. Roditelja je nužno informirati o svim promjenama koje se uvode u odgojno – obrazovni proces kao i o njihovom utjecaju na cjelovit razvoj djeteta.

U svim vrtićima suradnja s roditeljima uspostavljena je:

DIREKTNOM KOMUNIKACIJOM (organizacijom Dana otvorenih vrata, inicijalnim razgovorima, komunikacijskim roditeljskim sastancima, individualnim razgovorima, posjetima obiteljskom domu, radionicama, zajedničkim akcijama, izletima, proslavama, zajedničkim popodnevним druženjima, posjetima kazališnim predstavama, osmišljavanjem i izvođenjem kazališnih predstava, izložbama, sudjelovanjem u blagdanskim pripremama, maškarama, domaćim zadaćama za roditelje, izradom didaktičkih igara, uvidom u raznovrsnu dokumentaciju, pružanjem potpore roditeljima djece kod problema emocionalne nezrelosti, osiguranjem psihološke potpore kod razvoda, rješavanjem problema nepartnerstva, jačanje uzajamnog povjerenja odgojitelj-roditelj);

PISMENIM OBLICIMA KOMUNIKACIJE (brošurama, oglasnim pločama, kutijama s prijedlozima, anketama, upitnicima, testovima);

RADIONICAMA kojima su se roditelji rado odazivali, na kojima su roditelji postajali bliskiji, opušteniji i spremniji na suradnju (izrada ukrasa za Božić i , izrada haljina za jesensku svečanost, izrada kostima za maškare, priprema kruha za zahvalu za plodove zemlje, rođendane, svečanosti, projekti i ostala događanja). Uz praktične radionice na kojima su smo se zajednički pripremali za blagdane i razna događanja, važno je spomenuti radionice na kojima se roditelji uče roditeljstvu a sve uz ugodno druženje

Radionice su namijenjene preventivi, jačanju roditeljskih kompetencija. One omogućuju protok novih informacija, znanja, vještina i podrška roditeljima, promiču rast i razvoj i djeteta i roditelja. Druženjem se postaje sigurniji i zadovoljniji. **Predavanjima** (Govorne smetnje predškolske djece, Predškola i priprema za školu – predvještine djece, Prilagodba djece na nove uvjete). Odgajatelj promišlja radnu praksu i stvarne životne situacije s djecom i njihovim roditeljima. Odgajatelji i pedagog osluškuju što im roditelj želi reći, signalizira što ih muči, te su usmjereni na dublju komunikaciju s roditeljima s ciljem pomoći djetetu. Zbog Covid- 19, radionice, druženja i predavanja se nisu održavala iz preventivnih razloga.

INTERNETSKIM STRUČNIM ČLANCIMA - Pametnica – Hatfa d.o.o. učinjeni su dostupni roditeljima:

Kako od pahuljice napraviti snjegovića, 1000 sati u prirodi, Budimo dio priča njihova djetinjstva, Svako dijete treba ljetnu dozu dosade, Nagrada za uspješno izvršeni zadatak, Mentalno zdravlje djeteta, Knjige koje vole djecu, Kako komuniciramo s djecom, Učenje koje se događa kroz igru i zabavu, O dosadi, Blagdani kao prilika povezivanja, Kako neuroznanost pomaže da budemo bolji, Podržavanje znatiželje djeteta, Očevi su važni svaki dan, Odvojiti vrijeme za sebe, Ne prestajemo se igrati, Prenijeti optimizam djetetu – Kad pada kiša potraži dugu, Nastavljamo se igrati, Igra je u prirodi djeteta, Roditeljstvo i stres, Roditelji partneri u avanturi života,

Roditelji i djeca dolaze iz različitog društvenog miljea. Društvene i socijalne raznolikosti traže pojačanu kompetenciju stručnih djelatnika u vrtiću (rad s djecom s teškoćama, djecom lošijeg imovinskog stanja, etničke manjine, situacijski odnosi u obitelji).

Roditelji sve više iskazuju potrebu za kvalitetnim odgojem i obrazovanjem, koje će im unaprijediti djetetov razvoj i osigurati osjećaj dobrobiti, unaprijediti cjelokupan razvoj i buduće životne prilike

Podršku obitelji moguće je pružiti jedino uz uzajamno povjerenje, međusobnu podršku. Stoga je potrebno dobro se poznavati i razumjeti. Roditelju treba omogućiti da bude partner, suradnik, da sudjeluje i da se dobro osjeća u vrtićkom okruženju.

Roditelji su uključeni u vrtić opremajući, popravljajući, preuređujući, oplemenjujući dvorište, akcijama prikupljajući sredstva za potrebe vrtića ili humanitarne svrhe.

Pojedini roditelji bili su spremniji na individualne kontakte i tim putem doprinosili radu vrtića, osvještavali svoju roditeljsku ulogu i učinili svoj odnos s djetetom kvalitetnijim.

Roditelji su jačali svoje roditeljsko samopouzdanje, učili su prepoznati razvojne faze svog djeteta promatrajući ga u okruženju s drugom djecom, odavati priznanja uspjesima svoga djeteta i koristiti primjerenije postupke kod kuće, razvijati prijateljstva s drugim roditeljima, a počinju cijeniti i rad odgojitelja.

Djetetu je veoma važna suradnja roditelja i vrtića jer djetetu pruža osjećaj sigurnosti i njegovo samopouzdanje raste.

Dijete je u vrtiću sretno tek kada su članovi njegove obitelji istinski prihvaćeni u vrtiću.

U skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje pozivaju se roditelji u vrtić na povezanost s odgojiteljima kako bi što bolje razumjeli dijete i kroz snažan vrijednosni okvir dobili alatku boljeg razumijevanja djeteta i stupnja kvalitete vrtića. Krajem godine poziv u vrtiće izostaje, ali komunikacija ne izostaje. Možda se u kompleksnoj situaciji suradnja produbila, uzajamna empatija i uzajamna pomoć još više došla do izražaja

8. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

Vrtić je maksimalno otvoren prema okruženju.
Kvalitetnu i dobru suradnju vrtić je uspostavio sa:

Gradsim kazalištem lutaka Split i ostalim kazalištima iz očevidnika, Muzejem grada Splita, Gradskom nižnjicom Trogir, KUD-om Andrija Matijaš Pauk, Župnim uredom, Centrom za socijalnu skrb Trogir, Crvenim križem Trogir, Turističkom zajednicom Marina, Osnovnom školom Ivan Duknović Marina, Centrom za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama Split, Domom zdravlja Trogir, Epidemiološkom službom Trogir, Sanitarnom službom, Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Split, Dobrovoljnim vatrogasnim društvom Marina, PU Trogir, Udrugom ravnatelja Splitsko-dalmatinske županije, Udrugom stručnih suradnika, Udrugom tajnika i računovođa UTIRUŠ, Udrugom tjelesnih invalida Toms, Udrugom za edukaciju građana UZEG, Udrugom tjelesnih invalida TOMS, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Udrugom za psihološku podršku ENTHUSIASM, Stomatološkom ambulantom, podologom, Uredom državne uprave Split i Ispostavom Trogir, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Osnivačem Općinom Marina, Dječjim vrtićima Splita, Trogira, Segeta Donjeg, Primoštena, Rogoznice, Kaštela, Biograda na moru, Zadra, Zagreba, Trilja, Sinja itd.

9. IZVJEŠĆA O OSTVARENOM PROGRAMU RADA RAVNATELJA, PEDAGOGA I ODGOJITELJA

U okviru svog rada **RAVNATELJ** je regulirao:

- **ORGANIZACIJSKO TEHNIČKE POSLOVE** – izrada Godišnjeg plana i programa rada za 2020/21. godinu, Izvješće o realizaciji plana i programa za 2020/21. godinu, unutarnju organizaciju rada, planiranje ljudskih potencijala, analiza radnih mjesta, organizacijsko-upravne poslove, zamjene odsutnih djelatnika, osmišljavanje procesa, zapošljavanja, organizaciju rada u ljetnim mjesecima, plan korištenja godišnjih odmora,
- **POSLOVE S ADMINISTRATIVNOM I RAČUNOVODSTVENOM SLUŽBOM** – pripremanje financijskih izvješća, izrada financijskog plana, briga o materijalnoj bazi i raspored sredstava, kontrola izvršenja financijskog plana, stanja, narudžbi, rad s dopisima, pregled pošte, raspored, intervencije,
- **POSLOVI SA STRUČNIM SURADNIKOM - PEDAGOGOM** – nabavka i praćenje stručne literature, analiza planova i programa ustanove, središtenost pedagoške dokumentacije, dokumentiranje i praćenje vrijednosti rada i uspješnosti svih segmenata procesa, suradnja i konzultacije s odgojiteljima i stručnim suradnicima, zajedničko rješavanje kriznih situacija, osmišljavanje odgojno obrazovnog procesa i razvoj vrtića kao dječje kuće, kvalitetno osmišljavanje procesa uvođenja u rad,

- **SOCIJALNU I ZDRAVSTVENU SKRB** – uvid u rad djelatnika koji rade na zdravstvenoj skrbi, na održavanju higijene u vrtiću, pripremanju i podjeli hrane, vođenje brige o stručnim predavanjima za edukaciju roditelja i djelatnika, suradnju s ustanovama socijalne i zdravstvene skrbi,
- **STRUČNO USAVRŠAVANJE** – pripremanje sjednica odgojiteljskog vijeća, organizacija stručnih predavanja, nabavka stručne literature, permanentno stručno usavršavanje, sudjelovanje na seminarima, savjetovanjima,
- **KULTURNA I JAVNA DJELATNOST** – suradnja sa ustanovama i organizacijama radi unapređenja rada vrtića., sudjelovanje u organizaciji izložbi, priredbi, susreta.
- **Ravnatelj brine za osiguranje svih materijalnih, organizacijskih i financijskih uvjeta za provedbu odgojno – obrazovnog rada, te koordiniranje svih službi vrtića u funkciji operacionalizacije zadaća. Radi na koordinaciji rada svih stručnih djelatnika i suradnika gdje prati, potiče i inicira unapređivanje odgojno – obrazovnog rada.**

PEDAGOG je prisutan u vrtiću kao nezaobilazni čimbenik kvalitetnog ostvarenja osnovne zadaće odgoja i obrazovanja. Pedagog je sukladno svom Planu i programu ostvario zadaće na planiranju i procjeni, unapređenju i inoviranju odgojno – obrazovnog rada, na permanentnom usavršavanju stručnih djelatnika, na organizaciji rada i identifikaciji, integraciji djece s posebnim potrebama i darovite djece, te nabavci stručne literature.

U suradnji s odgojiteljima istražuju se uvjeti koji su najpogodniji za dijete akcijskim istraživanjem kako bi odgojno – obrazovnu praksu mijenjao i prilagođavao uvjetima u skladu s dječjim potrebama i interesima.

Programske zadaće ostvaruju su u odnosu na dijete, u odnosu na odgojitelje, u odnosu na roditelje i u odnosu na društvenu sredinu.

Pedagog je spona između vrtića i obitelji da bi se jačalo obostrano povjerenje i stvarali bogati interaktivni uvjeti na relaciji odgojitelj – roditelj, obitelj – pedagog.

Ostvarena je i komunikacija sa stručnjacima iz neposrednog okruženja.

ODGOJITELJI planiraju, programiraju i vrednuju svoj rad tromjesečno, tjedno i dnevno.

10. IZVJEŠĆA O OSTVARIVANJU RADA UPRAVNOG VIJEĆA I ODGOJITELJSKOG VIJEĆA

Upravno vijeće je radilo na sjednicama u prosjeku jednom mjesečno i prema potrebama. Donesen je Godišnji plan i program rada za 2019/20. godinu, Kurikulum vrtića, Financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana, Plan nabave, Financijska izvješća, Pravilnik o jednostavnoj nabavi, Plan upisa i Odluke o upisima, Odluke o objavi natječaja za primanje radnika u radni odnos i njihova realizacija, pratio se razvoj ustanove i organizaciju rada.

Također je slična dinamika bila i u radu Odgojiteljskog vijeća. To je stručni organ ustanove. Težište rada je bilo na stručnom usavršavanju djelatnika, praćenju i inovaciji odgojno obrazovnog rada, praćenje rada pripravnika.

11. ZAKLJUČAK I NEPOSREDNE ZADAĆE

Dječji vrtić MARINA ima viziju i svoj cilj koji su usmjereni na dijete, roditelja i okruženje. Takav odnos daje jasne slike djelovanja i postignuća. Poštuju se prava djeteta i roditelja, uvažavaju se njihove potrebe. Otvara se prostor za različite vidove suradnje koje upotpunjuju, obogaćuju i prate interese djeteta.

U sljedećoj odgojno – obrazovnoj godini, uz tekuće zadaće posebno će se djelovati na realizaciji sljedećeg:

- Stvarati prepoznatljivi kurikulum u ustanovi
- timsko i aktivno angažiranje svih koji sudjeluju u građenju kurikuluma, prvenstveno odgojitelja i stručnog tima
- razvijanje suradničkih odnosa, temeljenih na razumijevanju, otvorenom diskursu i ravnomjernoj participaciji
- razvijanje kapaciteta za analitičko, kritičko i refleksivno istraživanje odgojno obrazovne prakse, uz istovremeno razvijanje sposobnosti osvješćivanja vlastitih postupaka u odgojno obrazovnoj praksi
- osiguranje kontinuirane evaluacije odgojno – obrazovnog procesa i prepoznavanje određenih pojava ili problema u odgojno obrazovnoj praksi
- omogućavanje različitih pristupa, načina i postupaka kako bismo osigurali različitost unutar kurikuluma nasuprot tradicionalnom i jednodimenzionalnom pristupu
- Poticati stručno usavršavanje i implementiranje znanja, vještina i kompetencija
- ija u odgojno obrazovnu praksu, osiguravanje kontinuiranog, sustavnog i cjeloživotnog osobnog i profesionalnog razvoja odgojitelja sposobnog autonomno i kompetentno graditi suvremeni otvoreni humanističko – razvojni kurikulum
- Stvarati poticajno okruženja u vrtiću,
- Nastaviti rad na inoviranju odgojno – obrazovnog procesa, osuvremenjujući prilagođavajući vrtić prirodi djeteta,
- Poticati situacijski pristup i projektni način rada, raditi na otvorenosti i fleksibilnosti, bez čvrstih vremenskih okvira aktivnosti, fleksibilnost korištenja prostora, fleksibilnost formiranja grupa,
- Skrbiti o djeci s teškoćama u razvoju i nadarenoj djeci,
- Razvijati svijest ljudi u vrtiću o međusobnoj interaktivnoj povezanosti svih dijelova konteksta vrtića, kao i povezanost vrtića sa širim društvenim kontekstom
- Uključiti roditelje u život i rad vrtića, suradnju učiniti kvalitetnijom i bogatijom.
- Poticati aktivnosti zaštite okoliša i drugačijeg odnosa prema prirodi i čovjeku,
- Boriti se za prava djece, protiv zlostavljanja, nasilja i ovisnosti,

- Cjelokupan odgojno obrazovni rad obogatiti sadržajima iz kulturnog i povijesnog nasljeđa
- Cjelokupan rad uskladiti s epidemiološkim uputama HZJZ i MZO te uspostavljenim procedurama koje su podložne promjenama

Ravnateljica:
Nora Đokić

KLASA: 601-02/19-01/1

Ur. broj: 2184-03-01-001-20-4

Marina, 26.08.2020.